

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Δικαστικές Διαδικασίες](#) > [Αστικές Υποθέσεις](#) > [Ποιας Χώρας Το Δικαστήριο Είναι Αρμόδιο;](#) > Austria

Ποιας χώρας το δικαστήριο είναι αρμόδιο;

Περιεχόμενο που παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Πρέπει να απευθυνθώ στα τακτικά πολιτικά δικαστήρια ή σε κάποιο ειδικό δικαστήριο (για παράδειγμα εργατοδικείο);

Αρμόδια σε αστικές υποθέσεις που εκδικάζονται σε πρώτο βαθμό είναι κατά βάση τα τοπικά δικαστήρια (Bezirksgerichte) και τα περιφερειακά δικαστήρια (Landesgerichte). Εκτός της Βιέννης, τα τοπικά και τα περιφερειακά δικαστήρια εκδικάζουν επίσης εμπορικές υποθέσεις. Επιπλέον, τα περιφερειακά δικαστήρια εκδικάζουν υποθέσεις εργατικού δικαίου και κοινωνικής ασφάλισης. Μόνο στη Βιέννη υπάρχει ανεξάρτητο τοπικό δικαστήριο για εμπορικές υποθέσεις, ανεξάρτητο εμπορικό δικαστήριο (Handelsgericht) και ανεξάρτητο δικαστήριο εργατικού δικαίου και κοινωνικής ασφάλισης (Arbeits- und Sozialgericht).

Ως προς την οριοθέτηση της καθ' ύλην αρμοδιότητας μεταξύ, αφενός, των τοπικών και των περιφερειακών δικαστηρίων και, αφετέρου των δικαστηρίων που είναι αρμόδια για την εκδίκαση εμπορικών διαφορών καθώς και διαφορών εργατικού δικαίου και κοινωνικής ασφάλισης, βλ. το δελτίο «Εθνικά συστήματα δικαιοσύνης».

2 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια (δηλαδή αυτά τα δικαστήρια είναι αρμόδια για τις εν λόγω υποθέσεις), πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

2.1 Υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ κατωτέρων και ανωτέρων τακτικών πολιτικών δικαστηρίων (για παράδειγμα τα πρωτοδικεία ως κατώτερα δικαστήρια και τα περιφερειακά δικαστήρια ως ανώτερα δικαστήρια) και αν ναι, ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την υπόθεση μου;

Στις αστικές υποθέσεις, το αρμόδιο δικαστήριο προσδιορίζεται κυρίως με βάση τη φύση της διαφοράς και, για όλες τις υποθέσεις που δεν ανατίθενται κατ' αυτόν τον τρόπο στα τοπικά ή τα περιφερειακά δικαστήρια, προσδιορίζεται με βάση του αντικειμένου της αξίας της διαφοράς. Η καθ' ύλην αρμοδιότητα (Eigenzuständigkeit) υπερισχύει πάντοτε της αρμοδιότητας βάσει της αξίας του αντικειμένου της διαφοράς (Wertzuständigkeit).

Τα τοπικά δικαστήρια έχουν καθ' ύλην αρμοδιότητα, για παράδειγμα, για τις περισσότερες οικογενειακές ή μισθωτικές διαφορές. Τα περιφερειακά δικαστήρια έχουν καθ' ύλην αρμοδιότητα, για παράδειγμα, για διαφορές στο πλαίσιο του νόμου για την αστική ευθύνη στον τομέα της ατομικής ενέργειας (Atomhaftpflichtgesetz), του νόμου για την ευθύνη του κράτους κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας (Amtshaftungsgesetz), του νόμου για την προστασία των δεδομένων (Datenschutzgesetz) και τις διαφορές στον τομέα του ανταγωνισμού και της πνευματικής ιδιοκτησίας. Ως προς την αρμοδιότητα βάσει της αξίας του αντικειμένου της διαφοράς, τα περιφερειακά δικαστήρια είναι αρμόδια για τις διαφορές αξίας έως 15.000 ευρώ, ενώ τα πρωτοδικεία είναι αρμόδια για τις διαφορές αξίας άνω των 15.000 ευρώ.

2.2 Κατά τόπον αρμοδιότητα (είναι αρμόδιο για την υπόθεση μου το δικαστήριο της πόλης Α ή το δικαστήριο της πόλης Β;)

2.2.1 Ο βασικός κανόνας της κατά τόπον αρμοδιότητας

Κάθε πρόσωπο υπάγεται σε μια γενική δωσιδικία (allgemeiner Gerichtsstand) με βάση την προσωπική σχέση του με μια δικαστική περιφέρεια. Κατά γενικό κανόνα, οι αγωγές υποβάλλονται στο δικαστήριο γενικής δωσιδικίας του εναγομένου. Η γενική δωσιδικία φυσικού προσώπου συνήθως καθορίζεται ανάλογα με τον τόπο κατοικίας (Wohnsitz) ή συνήθους διαμονής του (gewöhnlicher Aufenthalt). Ένα πρόσωπο μπορεί να υπάγεται σε παραπάνω από μία γενική δωσιδικία. Η γενική δωσιδικία νομικού προσώπου καθορίζεται καταρχήν από τον τόπο στον οποίο βρίσκεται η έδρα του.

2.2.2 Εξαιρέσεις στον βασικό κανόνα

2.2.2.1 Πότε μπορώ να επιλέξω ανάμεσα στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα) και κάποιο άλλο δικαστήριο;

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η διαφορά μπορεί να υπαχθεί όχι μόνο στο δικαστήριο της γενικής δωσιδικίας του εναγομένου, αλλά κατ' επιλογή και σε άλλη δωσιδικία (προαιρετική δωσιδικία - Wahlgerichtsstand). Στην περίπτωση των αστικών διαφορών, το αυστριακό δίκαιο που διέπει την αρμοδιότητα των δικαστηρίων γνωρίζει περισσότερες από είκοσι διαφορετικές προαιρετικές δωσιδικίες για υποθέσεις συμβατικών και μη συμβατικών ενοχικών σχέσεων, διάφορες εμπράγματα αξιώσεις, καθώς και προαιρετικές δωσιδικίες δικονομικής φύσης. Σε αυτές συγκαταλέγονται, για παράδειγμα, η δωσιδικία του τόπου εκτέλεσης της σύμβασης ή του τόπου έκδοσης του τιμολογίου, η δωσιδικία του τόπου όπου βρίσκεται το επίδικο αντικείμενο, η δωσιδικία του τόπου όπου επήλθε η ζημία και η δωσιδικία του τόπου της ανταγωγής. Οι αντίστοιχοι κανόνες μπορεί να διαφέρουν σημαντικά σε σύγκριση με εκείνους που προβλέπονται από ευρωπαϊκούς ή εθνικούς κανόνες άλλων κρατών μελών περί δικαιοδοσίας.

Για παράδειγμα, το αυστριακό δίκαιο προβλέπει τις ακόλουθες δωσιδικίες για τις ακόλουθες αξιώσεις:

Όσον αφορά τις συμβατικές αξιώσεις (εξαιρουμένων των αξιώσεων που πηγάζουν από συμβάσεις εργασίας): οι αγωγές που στοχεύουν στη διαπίστωση της ύπαρξης μιας σύμβασης, οι αγωγές εκτέλεσης ή ακύρωσης μιας σύμβασης, καθώς και οι αιτήσεις αποζημίωσης λόγω μη εκπλήρωσης ή πλημμελούς εκπλήρωσης μπορούν να ασκηθούν στο δικαστήριο του τόπου στον οποίο οφείλει να εκτελεσθεί από τον εναγόμενο η σύμβαση, σύμφωνα με τη συναφθείσα μεταξύ των συμβαλλομένων συμφωνία (τόπος εκτέλεσης της σύμβασης). Η συμφωνία αυτή πρέπει να συνοδεύεται από αποδεικτικά έγγραφα.

Όσον αφορά τις αξιώσεις διατροφής: βλ. το δελτίο «[Αξιώσεις διατροφής - Αυστρία](#)».

Όσον αφορά τις αξιώσεις αποζημίωσης: οι διαφορές που αφορούν την αποκατάσταση ζημίας που πηγάζει από τον θάνατο ή τον τραυματισμό ενός ή περισσότερων προσώπων, από παράνομη κράτηση ή από βλάβη σε υλικό περιουσιακό στοιχείο μπορούν να υποβληθούν επίσης στο δικαστήριο του τόπου στον οποίο επήλθε η ζημία (δωσιδικία του τόπου επέλευσης της ζημίας). Επιπλέον, μπορούν να προβληθούν αξιώσεις αποζημίωσης λόγω αξιόποινης πράξης και στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας σε βάρος του δράστη.

Αναφορικά με αιτήσεις διαζυγίου: βλ. το δελτίο «[Διαζύγιο - Αυστρία](#)».

Όσον αφορά την άσκηση της γονικής μέριμνας: βλέπε «[Γονική μέριμνα - Αυστρία](#)».

2.2.2.2 Σε ποιες περιπτώσεις υποχρεούμαι να επιλέξω δικαστήριο άλλο από αυτό της κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα);

Σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχει ειδική δωσιδικία στην οποία πρέπει να υπαχθεί η επίδικη διαφορά και η οποία αποκλείει τη γενική δωσιδικία και την προαιρετική δωσιδικία. Η δωσιδικία αυτή ονομάζεται «αποκλειστική δικαιοδοσία» (ausschließlicher Gerichtsstand). Η αποκλειστική δωσιδικία η οποία δεν είναι δυνατόν να αλλάξει, ακόμα και στην περίπτωση που υπάρχει συμφωνία μεταξύ των διαδίκων, ονομάζεται «αναγκαστική δωσιδικία» (Zwangsgerichtsstand). Η αναγκαστική δωσιδικία πρέπει να προβλέπεται σε συγκεκριμένο κανόνα. Αποκλειστικές δωσιδικίες υπάρχουν κυρίως (αλλά όχι μόνο) στον τομέα των γαμικών και οικογενειακών διαφορών. Παραδείγματα αποκλειστικής δωσιδικίας είναι η δωσιδικία για διαφορές μεταξύ συζύγων ή καταχωρισμένων συντρόφων ή για κληρονομικές διαφορές. Παραδείγματα αναγκαστικής δωσιδικίας είναι η

δωσιδικία για διαφορές που προκύπτουν από ομόλογα ή από υποθέσεις ενώσεων. Οι αντίστοιχοι κανόνες μπορεί να διαφέρουν σημαντικά σε σύγκριση με εκείνους που προβλέπονται από ευρωπαϊκούς ή εθνικούς κανόνες άλλων κρατών μελών περί δικαιοδοσίας.

2.2.2.3 Μπορούν οι διάδικοι να αναθέσουν αρμοδιότητα σε δικαστήριο που άλλως δεν θα είχε αρμοδιότητα;

Εάν δεν υπάρχει αναγκαστική δωσιδικία (βλέπε σημείο 2.2.2.2 ανωτέρω), οι διάδικοι έχουν εξίσου τη δυνατότητα, με ρητή συμφωνία, να υποβάλουν τη διαφορά τους σε ένα ή περισσότερα πρωτοβάθμια δικαστήρια που ορίζουν ή ακόμα να αποκλείσουν την κατά τόπο αρμοδιότητα δικαστηρίων. Η συμφωνία πρέπει να αφορά είτε συγκεκριμένη διαφορά είτε διαφορές που πηγάζουν από συγκεκριμένη διαφορά ή έννομη σχέση. Για τη σύναψη συμφωνίας για τον καθορισμό της κατά τόπο αρμοδιότητας δεν υπάρχει καμία υποχρεωτική επίσημη απαίτηση· ωστόσο, εάν αυτή αμφισβητηθεί κατά τη διάρκεια δίκης, πρέπει να μπορεί να αποδειχθεί βάσει αποδεικτικών εγγράφων.

Μια τέτοια συμφωνία δίνει τη δυνατότητα στους διαδίκους να αλλάξουν την ισχύουσα νόμιμη αρμοδιότητα (καθ' ύλη ή κατά τόπο). Μια τέτοια συμφωνία σχετικά με την αρμοδιότητα είναι εφικτή πριν από την έναρξη της δικαστικής διαδικασίας ή ακόμα και κατά την έναρξή της. Μετάθεση της καθ' ύλη αρμοδιότητας με συμφωνία παρέκτασης της αρμοδιότητας μπορεί να πραγματοποιηθεί από το πρωτοβάθμιο στο τοπικό δικαστήριο, στις περιπτώσεις που το πρωτοβάθμιο δικαστήριο είναι αρμόδιο βάσει της αξίας της διαφοράς, καθώς και μεταξύ της γενικής δικαιοδοσίας και της δικαιοδοσίας των εμπορικών διαφορών.

Η αλλαγή της κατά τόπον αρμοδιότητας είναι εφικτή, εκτός εάν η αλλαγή αυτή έχει αποκλειστεί ρητά. Εάν η αλλαγή της αρμοδιότητας απαγορεύεται βάσει νόμου, τότε πρόκειται για αναγκαστική δωσιδικία. Η αλλαγή της κατά τόπο αρμοδιότητας δεν είναι, για παράδειγμα, εφικτή ή είναι εφικτή μόνον εντός ορισμένων ορίων, όταν η αρμοδιότητα καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 14 του νόμου σχετικά με την προστασία των καταναλωτών (KSchG), το άρθρο 83 παράγραφος α) ή το άρθρο 83 παράγραφος β) του νόμου σχετικά με τη δικαιοδοσία (JN), το άρθρο 532 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (ZPO), το άρθρο 9 του νόμου σχετικά με τα δικαστήρια εργατικού δικαίου και κοινωνικής ασφάλισης (ASGG), το άρθρο 51 των κανονισμών περί αμοιβών (EO) ή το άρθρο 253 του κώδικα χρεωκοπίας (IO).

3 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα ειδικά δικαστήρια, πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

Η Βιέννη είναι η μόνη πόλη που διαθέτει ειδικά πολιτικά δικαστήρια για τις υποθέσεις εμπορικού δικαίου, ειδικότερα το περιφερειακό δικαστήριο εμπορικών υποθέσεων (Bezirksgericht für Handelssachen) και το εμποροδικείο της Βιέννης (Handelsgericht Wien), καθώς και ένα ειδικό πολιτικό δικαστήριο για υποθέσεις εργατικού δικαίου και κοινωνικής ασφάλισης, δηλαδή το δικαστήριο εργατικού δικαίου και κοινωνικής ασφάλισης της Βιέννης (Arbeits- und Sozialgericht Wien). Σε όλες τις άλλες περιφέρειες οι υποθέσεις εμπορικού δικαίου, εργατικού δικαίου και κοινωνικής ασφάλισης υπάγονται στην αρμοδιότητα των γενικών δικαστηρίων. Συνεπώς, οι κανόνες της κατά τόπο αρμοδιότητας για τις συγκεκριμένες υποθέσεις ακολουθούν τους γενικούς κανόνες της πολιτικής δικονομίας. Ωστόσο, ιδίως σε υποθέσεις εργατικού και ασφαλιστικού δικαίου, ο νόμος περί δικαστηρίων εργατικού δικαίου και κοινωνικής ασφάλισης προβλέπει πολλές προαιρετικές και αποκλειστικές δωσιδικίες (άρθρα 4 επ).

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 02/02/2026

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα